

Les 1 Naar de stad!

- Karel de Grote verdeelde zijn rijk in stukken. Hij vroeg graven en hertogen om hem te helpen het land te besturen.
- De opvolgers van Karel kregen ruzie met elkaar. Terwijl zij vochten, vielen de Vikingen binnen.
- De graven en hertogen verjoegen de Vikingen. Ze werden steeds machtiger en trokken zich steeds minder van hun koning aan.
- De rust keerde terug. Het ging beter met het land. Er waren grotere oogsten. Niet iedereen hoefde meer boer te zijn. Mensen trokken naar de stad.

Les 2 Stadsleven

- Ambachtslieden moesten verplicht in een gilde. De leden van een gilde zorgden voor elkaar.
- De burgers betaalden veel belasting en mochten weinig zelf beslissen. Ze wilden stadsrechten! Die kregen ze van de graaf of hertog.
- Een burgemeester bestuurde de stad. Schout en schepenen deelden straffen uit.
- Veel vrouwen werden gestraft omdat ze heksen zouden zijn.

Les 3 Geloven

- Het christendom was de belangrijkste godsdienst.
- De paus en zijn bisschoppen waren de baas.
- Kerken en kathedralen vormden het hart van de stad.
- Met een hoge kerk liet je zien hoe rijk de stad was.
- Door de uitvinding van gewelven konden kerken veel hoger en lichter worden.
- Kunstenaars en beeldhouwers versierden de kerk met schilderijen en beelden die het verhaal van God vertelden.

STAP 2 Begrippen

graven en hertogen

Mensen die in plaats van de koning een gebied bestuurden. Een graaf of hertog was van adel.

Vikingen

Een volk uit het noorden van Europa. Ze werden ook Noormannen genoemd.

gilde

Een vereniging of een club van mensen met hetzelfde beroep. In de middeleeuwen mocht je alleen je vak uitoefenen als je lid was van een gilde.

stadsrechten

De afspraken tussen de graaf of hertog en de burgers van de stad. Door de stadsrechten konden de burgers zelf beslissen over hun stad. In ruil betaalden ze de graaf of hertog geld.

schout en schepenen

Burgers die de stad bestuurden voor de hertog of graaf. Nadat de stad stadsrechten kreeg, werden zij de rechters.

vroedschap

Een groep rijke burgers die de burgemeester advies gaf. Ze bleven hun hele leven lid van de vroedschap.

heksenwaag

De plek waar een 'heks' werd gewogen. Zo werd bepaald of ze echt een heks zou zijn of niet.

rooms-katholieken

Christenen van wie de paus de leider is.

bisschop

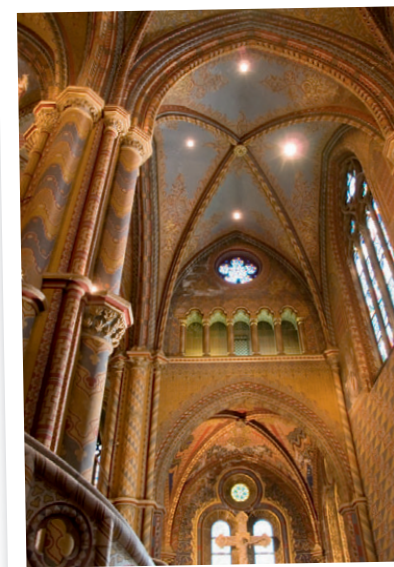
Een bisschop bestuurde voor de paus een bepaald gebied. Zo'n gebied heet een bisdom.

kathedraal

Een extra grote en mooi versierde kerk. Een kathedraal is het centrum van een bisdom. De bisschop is er de baas.

gewelf

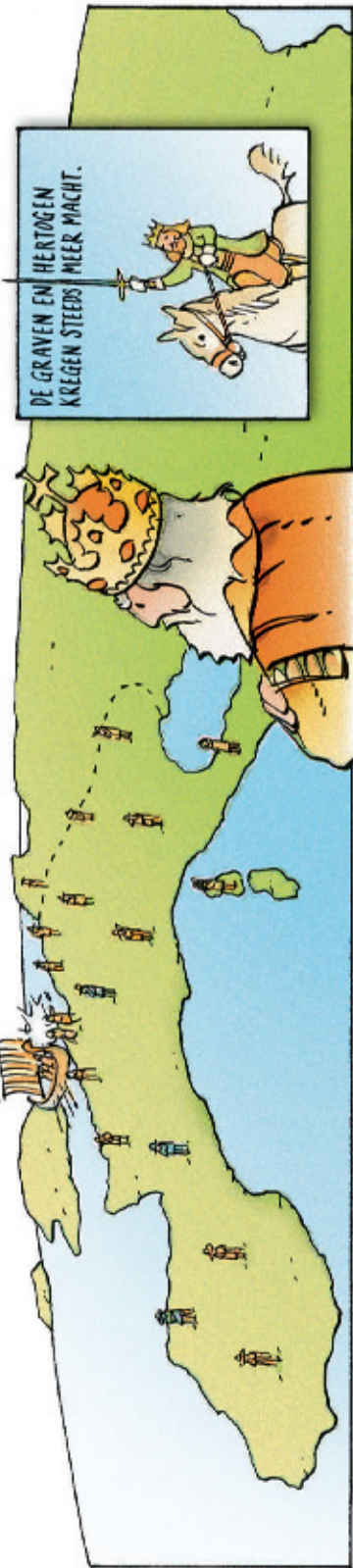
De boog die het gewicht van het dak kan dragen. Een belangrijke uitvinding. Zo konden kerken hoger worden. En waren er geen dikke muren meer nodig.

Ga naar **STAP 2** in je werkboek.

KAREL DE GROTE VERDEELDE ZIJN LAND IN STUKKEN, DIE GRAVEN EN HERTOGEN GINGEN BESTUREN.

DE GRAVEN EN HERTOGEN KREGEN STEEDS MEER MACHT.

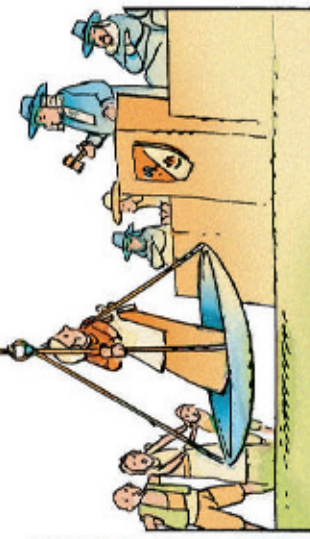
VEEL BOEREN TROKKEN NAAR DE STAD OM EEN AMBACHT TE LEREN. IN DE STAD MOESTEN AMBACHTSLIEDEN LID WORDEN VAN EEN GILDE.

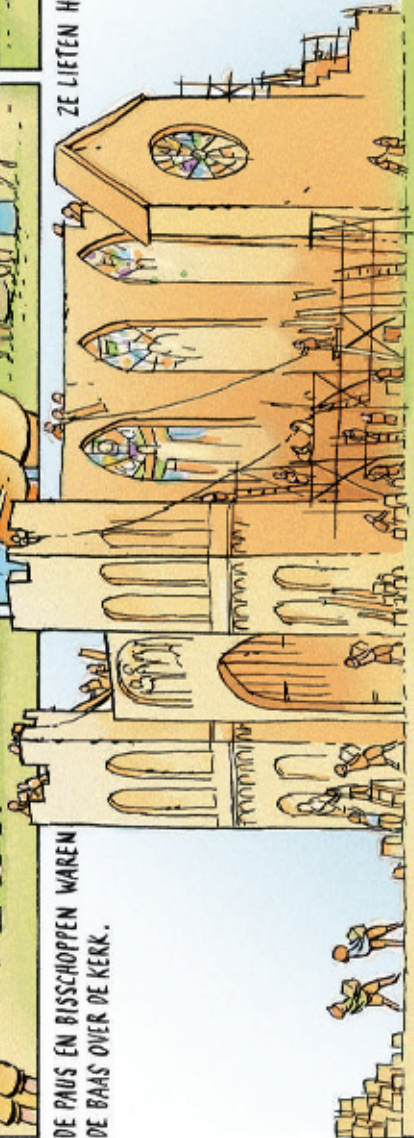
DE GRAVEN EN HERTOGEN GAVEN DE BURGERS STADSRECHTEN. DAARVOOR MOESTEN ZE WEL BETALEN.

DE SCHOUT EN DE SCHEPENEN DEELDEN DE STRAFRECHTEN. ZE STRAFDEN VEEL VROUWEN OMDAT ZE HEKS ZOUDEN ZIJN.

DE PAUS EN BISSCHOPPEN WAREN DE BAAS OVER DE KERK.

ZE LIETEN HOGE KERKEN EN KATHEDRALEN BOUWEN.

SCHILDERS EN BEELDHOUWERS VERSIERDEN DE KERK MET HUN KUNST.